

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8
Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα
Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου
Τηλέφωνο : 2144055230
e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr
s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου-Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων
Καταθέσεως Εγγράφων

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία
Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Νοσηλεία ανηλίκων με εισαγγελική εντολή στα παιδιατρικά νοσοκομεία
ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ.7675/21-07-2025 Ερώτηση

Σε απάντηση της υπ. αριθ. 7675/21-07-2025 Ερώτησης και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, σας ενημερώνουμε ως εξής:

Σε περιπτώσεις απομάκρυνσης ανηλίκου από το οικογενειακό του περιβάλλον, λόγω ζητημάτων που άπτονται της άσκησης της γονικής μέριμνας ή επιμέλειας και την εξασφάλιση της σωματικής και ψυχροσυναισθηματικής του υγείας, ο ανήλικος μεταφέρεται αρχικώς σε υγειονομική δομή, προς διενέργεια των απαραίτητων ιατρικών εξετάσεων. Ο εν λόγω έλεγχος είναι κρίσιμος αφενός για την αξιολόγηση της κατάστασης της υγείας του και αφετέρου ως προϋπόθεση για την ενδεχόμενη εισαγωγή του σε Μονάδα Παιδικής Προστασίας, εφόσον κριθεί ότι αυτό εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του.

Κατά την παραμονή του ανηλίκου στην υγειονομική δομή η Κοινωνική Υπηρεσία του νοσηλευτικού ιδρύματος, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Κοινωνικές Υπηρεσίες, εξετάζουν τις βέλτιστες επιλογές για το συμφέρον του ανηλίκου, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης τοποθέτησής του σε Μονάδα Παιδικής Προστασίας (ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ).

Η επιλογή της κατάλληλης δομής πραγματοποιείται σύμφωνα με τις νομοθετικές προβλέψεις και κατόπιν αξιολόγησης πληθώρας παραμέτρων, όπως ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, η δυνατότητα φιλοξενίας συγκεκριμένων ηλικιακών ομάδων και οι τυχόν ιδιαίτερες εξατομικευμένες ανάγκες του ανηλίκου.

Ο ν. 4538/2018 «Μέτρα για την προώθηση των Θεσμών της Αναδοχής και Υιοθεσίας και άλλες διατάξεις»

(Α' 85) καθορίζει συγκεκριμένες προθεσμίες για την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων ενεργειών από όλους τους αρμόδιους φορείς, όπως οι Κοινωνικές Υπηρεσίες των Περιφερειών, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), τα νοσηλευτικά ιδρύματα, οι Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και οι Εισαγγελίες Ανηλίκων.

Ειδικότερα, με την εισαγωγή του ανηλίκου σε υγειονομική δομή, ενεργοποιείται η εφαρμογή του άρθρου 5 του Ν. 4538/2018 (Α' 85), όπως ισχύει. Σύμφωνα με την παρ. 8 του εν λόγω άρθρου, η Κοινωνική Υπηρεσία κάθε νοσοκομείου υποχρεούται να τηρεί Ειδικό Μητρώο Ανηλίκων και να εγγράφει σε αυτό κάθε ανήλικο που δεν συνοδεύεται από κηδεμόνα ή παραπέμπεται από την αρμόδια εισαγγελική αρχή, εντός 48 ωρών από την άφιξή του. Επιπλέον, οφείλει να διαβιβάζει τα καταχωρισμένα στοιχεία στο εν λόγω Μητρώο εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών στο ΕΚΚΑ, για την εγγραφή του ανηλίκου στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων.

Συνεπώς, καθίσταται σαφές ότι οι προβλεπόμενες διαδικασίες για την απομάκρυνση ανηλίκων από το βιολογικό τους οικογενειακό περιβάλλον, την προσωρινή τους φιλοξενία σε νοσηλευτικό ίδρυμα και την εν συνεχεία πορεία προς την οικογενειακή τους αποκατάσταση, αποσκοπούν στον άμεσο και αποτελεσματικό χειρισμό των μεταβολών στην οικογενειακή τους ζωή και στην ανεύρεση της βέλτιστης λύσης για την ομαλή τους επανένταξη.

Οποιαδήποτε παρατεταμένη παραμονή ανηλίκων σε νοσηλευτικά ιδρύματα συνιστά παράβαση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου και χρήζει άμεσης αντιμετώπισης, ενίοτε με τη συνδρομή της αρμόδιας Εισαγγελικής Αρχής Ανηλίκων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (π.χ. Αστικός Κώδικας, ν. 4538/2018).

Ως προς τη στελέχωση των δομών παιδικής μέριμνας, η προβλεπόμενη σύνθεση του προσωπικού, ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα, για τα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφερειών (Κ.Κ.Π.Π.) – τα οποία αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υπό την εποπτεία του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας – ορίζεται στους εγκεκριμένους Οργανισμούς λειτουργίας τους.

Αναφορικά με το προσωπικό των Μονάδων Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας (ΜοΠΠ) ιδιωτικού δικαίου, έχει εκδοθεί η υπ' αριθμ. 40494/03-05-2022 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) με θέμα «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Μονάδων Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας (ΜοΠΠ) από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα» (Β' 2302). Η εν λόγω Κ.Υ.Α. θεσπίστηκε βάσει των άρθρων 1 και 2 του ν. 2345 (Α' 213) «Οργανωμένες υπηρεσίες παροχής προστασίας από φορείς κοινωνικής πρόνοιας και άλλες διατάξεις», και προβλέπει, μεταξύ άλλων, την απαιτούμενη στελέχωση των Μονάδων, δηλαδή τις κατ' ελάχιστο ειδικότητες ανά κατηγορία προσωπικού και ανά ηλικιακή ομάδα φιλοξενούμενων παιδιών, καθώς και τις ρυθμίσεις που αφορούν τη δράση των εθελοντών.

Λαμβάνοντας υπόψη τις δυσμενείς επιπτώσεις της ιδρυματικής φροντίδας στην ψυχοσωματική υγεία και την ανάπτυξη των ανηλίκων, καθώς και στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους, το αρμόδιο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έχει προβεί, κατά τα τελευταία έτη, σε ουσιαστική αναβάθμιση των θεσμών της αναδοχής και υιοθεσίας. Αυτό επιτεύχθηκε κυρίως μέσω της εκτεταμένης μεταρρύθμισης που

εισήγαγε ο νόμος 4538/2018 (Α' 85). Η μεταρρύθμιση περιλαμβάνει τη δημιουργία του Εθνικού Μητρώου Ανηλίκων (EMA) και των αντίστοιχων Εθνικών Μητρώων Υποψήφιων Αναδόχων, Υποψήφιων Θετών και Υποψήφιων Επαγγελματιών Αναδόχων Γονέων. Επίσης, θεσπίστηκε η υποχρεωτική καταχώριση όλων των ανηλίκων στο EMA, η δυνατότητα υποβολής ενιαίας ηλεκτρονικής αίτησης για αναδοχή ή υιοθεσία ανηλίκου, η καθιέρωση ψηφιακών διαδικασιών για την αντιστοίχιση ανηλίκων με υποψήφιους θετούς, αναδόχους γονείς ή επαγγελματίες ανάδοχους γονείς, καθώς και η επίσημη θέσπιση της επαγγελματικής αναδοχής.

Περαιτέρω, υλοποιήθηκε σειρά νομοθετικών παρεμβάσεων, οι οποίες συνίστανται σε τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του προαναφερθέντος νόμου 4538/2018 (συγκεκριμένα με τους νόμους 4604/2019, 4611/2019, 4704/2020, 4764/2020, 4808/2021, 4837/2021, 4865/2021 και 4997/2022). Οι πλέον αξιοσημείωτες μεταβολές, που απορρέουν από τις εν λόγω διατάξεις, περιλαμβάνουν:

- Αναθεώρηση Ηλικιακών Κριτηρίων Αναδόχων Γονέων: Μέσω του άρθρου 26 του ν. 4837/2021 (Α' 178), αναθεωρήθηκαν τα ηλικιακά κριτήρια για τους ανάδοχους γονείς, καθορίζοντας πλέον ως επιλέξιμους τους πολίτες ηλικίας από 25 έως 75 ετών.

- Διεύρυνση Προϋποθέσεων Υγείας για Υποψήφιους Γονείς: Η παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 4865/2021 (Α' 238) επέτρεψε την υποβολή αίτησης για υιοθεσία ή αναδοχή ανηλίκου από άτομα που φέρουν HIV λοίμωξη και υποβάλλονται σε αντιρετροϊκή θεραπεία (ART) με επιτυχώς μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο και επιπλέον προϋποθέσεις, ή από άτομα με Ηπατίτιδα Β που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς την προβλεπόμενη φαρμακευτική αγωγή, με αποτέλεσμα μη ανιχνεύσιμο ιικό φορτίο, υπό την αδιάλειπτη συνέχιση της θεραπείας τους.

- Απλοποίηση Διαδικασίας Επαγγελματικής Αναδοχής: Το άρθρο 58 του ν. 4997/2022 (Α' 219) τροποποίησε το άρθρο 16 του ν. 4538/2018, αναφορικά με τη διαδικασία θεσμοθέτησης της επαγγελματικής αναδοχής. Πλέον, δεν απαιτείται δικαστική απόφαση για την τοποθέτηση ανηλίκων σε επαγγελματία ανάδοχο, καθώς τα αναδεχόμενα παιδιά τοποθετούνται κατόπιν σύναψης συμφωνίας μεταξύ του αρμόδιου φορέα προστασίας του ανηλίκου και του επαγγελματία αναδόχου.

- Αύξηση Οικονομικής Ενίσχυσης Αναδόχων: Η Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) υπ' αριθμ. πρωτ. 3275/02-10-2024 (Β' 5552, ΑΔΑ: 6ΡΚΒ46ΝΛ2Α-60Π) αναθεώρησε την προγενέστερη ΚΥΑ Γ.Π. Δ11 οίκ. 31720/24-05-2021, προβλέποντας την προσαύξηση της μηνιαίας οικονομικής ενίσχυσης για παιδιά με τυπική ανάπτυξη από 325 € σε 525 € και για παιδιά με μη τυπική ανάπτυξη από 375 € σε 750 €.

- Αύξηση Αμοιβής Επαγγελματιών Αναδόχων: Με την ΚΥΑ υπ' αριθμ. πρωτ. 8102/23-12-2024, η μηνιαία αμοιβή των επαγγελματιών ανάδοχων γονέων αυξήθηκε και ανέρχεται πλέον στα 1.850,00 € (από 1.561,11 €).

- Επιμορφωτικά Προγράμματα για την Επαγγελματική Αναδοχή: Εντός του τρέχοντος έτους, στο πλαίσιο Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και του Πανεπιστημίου Δυτικής

Αττικής για το έργο της Επαγγελματικής Αναδοχής, πραγματοποιήθηκαν διήμερα επιμορφωτικά σεμινάρια δια ζώσης πανελλαδικά. Σκοπός ήταν η διευκρίνιση των πτυχών του νέου θεσμού της επαγγελματικής αναδοχής και η κατάρτιση των στελεχών των κοινωνικών υπηρεσιών, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στον ρόλο τους ως εκπαιδευτές των υποψηφίων επαγγελματιών ανάδοχων γονέων.

-Θέσπιση Προγράμματος Ημιαυτόνομης Διαβίωσης: Επιπλέον, βάσει του άρθρου 52 παρ. 1 του ν. 4837/2021, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση από τον ν. 4915/2022, καθιερώθηκε το πρόγραμμα «Ημιαυτόνομη Διαβίωση σε Διαμερίσματα» για άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε ωφελούμενους που διαμένουν σε ιδρυματικές δομές παιδικής φροντίδας και λειτουργεί ως συμπληρωματικό μέτρο στο πλαίσιο των δημόσιων πολιτικών αποϊδρυματοποίησης.

Ο πρωταρχικός στόχος του εν λόγω προγράμματος, το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη από το ΥΚΟΙΣΟ, συνίσταται στη μετεγκατάσταση των ανηλίκων σε διαμερίσματα ημιαυτόνομης διαβίωσης και στην παροχή υποστήριξης στους ωφελούμενους, εντός ενός εξατομικευμένου πλαισίου φροντίδας. Αυτό γίνεται με γνώμονα τις ικανότητες, τις δεξιότητες και τις αναπτυξιακές τους ανάγκες, με απώτερο σκοπό την επίτευξη της πλήρους αυτονομήσής τους.

Το ΥΚΟΙΣΟ συνεργάζεται ενεργά με τις αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές της επικράτειας, για τη διασφάλιση της προτεραιότητας του θεσμού της επείγουσας αναδοχής, έναντι της τοποθέτησης ανηλίκων σε δομές ιδρυματικής φροντίδας. Παράλληλα, δρομολογούνται ενέργειες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της ευρύτερης κοινής γνώμης, με σκοπό την ενίσχυση του ενδιαφέροντος και την αύξηση του αριθμού των υποψήφιων αναδόχων γονέων ανηλίκων, καθώς και την προβολή του θεσμού της επαγγελματικής αναδοχής.

Ως προς τον θεσμό της επείγουσας αναδοχής, συγκεκριμένα, τα δεδομένα των δύο τελευταίων ετών καταδεικνύουν ότι οι συστάσεις επείγουσας αναδοχής το έτος 2024 ανήλθαν σε ισάριθμο πλήθος με τις αναδοχές ανηλίκων που διέμεναν σε δομές, ενώ για το έτος 2025 καταγράφεται υπέρβαση του εν λόγω αριθμού, όπως εμφανίζεται στον σχετικό πίνακα που συμπεριλαμβάνεται στην παρούσα αναφορά.

Σε ό,τι αφορά την επείγουσα αναδοχή, τα δεδομένα της τελευταίας διετίας καταδεικνύουν ότι οι υλοποιηθείσες επείγουσες αναδοχές ήταν αριθμητικά ισοδύναμες, κατά το έτος 2024, με τον αριθμό των αναδοχών παιδιών τα οποία διαβιούσαν σε δομές παιδικής προστασίας, ενώ για το έτος 2025 αναμένεται να υπερερρούν, όπως προκύπτει από τον περιλαμβανόμενο πίνακα.

Έτος	Επείγουσα Αναδοχή	Συγγενική Αναδοχή	Αναδοχή παιδιού που διέμενε σε ΝΠΔΔ/ΜοΠΠ	Σύνολο

2024	49 (παιδιά)	64 (παιδιά)	49 (παιδιά)	162 παιδιά
2025	56 (παιδιά)	36 (παιδιά)	45 (παιδιά)	137 παιδιά

Επισημαίνεται ότι μέσω των θεσμών της επείγουσας και συγγενικής αναδοχής, ελαχιστοποιείται ο χρόνος παραμονής των παιδιών στα νοσοκομεία και αποτρέπεται η έκθεση των παιδιών σε ιδρυματικές συνθήκες διαβίωσης. Αντιστοίχως, εκ των ανωτέρω δεδομένων προκύπτει ότι οι τοποθετήσεις σε αναδοχή ανηλίκων φιλοξενούμενων σε Μονάδες Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας πραγματοποιούνται κυρίως από το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας της Περιφέρειας Αττικής και από τις δύο επιμέρους δομές του, το "ΜΗΤΕΡΑ" και το "Αναρρωτήριο Πεντέλης", οι οποίες υποδέχονται ανηλίκους ηλικίας έως έξι (6) ετών.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ